

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԱՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԳԻՆԻ-
ՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Եթէ զինին բովանդակում է իր զանգուածի մէջ արեւի ճառագայթները և մեր մուրաբի (երկրի) ծածկեալ ուժերը, այդ ժամանակ իսկապէս նա ներկայանում է մեզ, որպէս մի զարմանալի հեղուկ, որը իր յակնթայ և ոսկեփայլ կաթիլներով աւելացնում է մեր մէջ կենսատու ջերմութիւն, բաշխում մեզ զուարթարար լոյս և եռանդ, և տալիս է շարժում մեր ամբողջ կազմուածքին:

Գինին, իրի արդիւնք մարդկային ձեռքի և բնութեան, միացնում է և կենտրոնացնում է իր մէջ որպէս երկրի ամենագործար ուժերը, այնպէս էլ մարդկային խելքի և հնարագիտութեան արհեստը:

Գինու մէջ թագնալած է մի ամենակարող զօրութիւն. նա մինչ այն աստիճան զօրեղ զրդիչ է զէպի շարութիւն, որ ոչ սակաւ անգամ եղել է մեր խելքի զանձր, և մեր բարբ ու վարքի փչացողը... Նա մի և նոյն ժամանակ կարող է լինել մեր բարգաւազութեան աղբու պատճառը, կարող է ներհնչել մեր մէջ մեր կեանքի բնթացքում ճշմարիտ բարութիւն, պահպանելով շատ տարիներ մեր թանգալին գոյութիւնը...

Ի զօր չէր, որ զիցարմութիւնը բարձրացրեց զինուն մինչև Օլիմպոսի փառքը, իսկ բոլոր նոր կրօնների եկեղեցական արարողութիւնների մէջ ամենաբարձր խորհուրդները սրբազորվում են զինով:

Գինին մարդկային պատմութեան էական մասնակից մէկն է: Նրա պողպատի ազդեցութիւնը անցնում է մարդկային զուարճութեան բոլոր աստիճանների վրայով, որ ստանում է վրստի օրհնարութիւնից մինչև լիտի խրախուժութիւնները, մեծանոցի բերկրութիւնից մինչև անապականութիւն, տանում է խորհրդաւոր երգից, որով զարթնում է մի ստրկացած ժողովուրդ, մինչև արեցած ամբոխի կատաղի ազդեցութիւնը, որոնք երբեմն ոչնչացնում են ամբողջ սերունդներ, երբեմն խլում են մի ազգաբնակչութիւնից նրա տանկերը կամ աւելի մասը...

Յովան ոսկերեքանը հետեւել բանաստեղծական խօսքերով է արտայայտում իր օրհնութիւնը և անէժը զինու վերաբերութեամբ՝ «Գինին Աստուծոյ ստեղծագործութիւնն է, իսկ արեցութիւնը աստանայի ստեղծագործութիւնն է»:

Եթէ, արդարեւ, զինին համարվում է աւելի առողջարար և օգտակար մի բնական, ուրեմն պէտք է միշտ պահպանել նրան այն պայմաններով, որ համաձայն լինէին նրա արժանաւորութեանը:

Այդ մասին ա՛նա ինչ միտք է յայտնում պ. Պաստէրը. «Որքան աւելի մտածում ես զինու հիւանդութեան պատճառների մասին, այնքան աւելի համոզվում ես, որ զինեղործութեան արհեստը և նրա խնամատարութեան եղանակը, որ զարեւր փորձը համարում է անհրաժեշտ այդ կարեւոր արդիւնարեութեան համար, — պէտք է կատարելագործված լինեն: Առաւելապէս ներգործութիւն են անում զինու մէջ գտնվող օտարակեր էակները թէ իրանց կեանքի պայմաններով և թէ իրանց գործողութեան ձեւերով: Այնպէս որ, եթէ կարելի լինի որ և իցէ փորձված միջոցով ոչնչացնել զինու փչանալու անմիջական պատճառները, այն ժամանակ, անտարակոյս, կը կազմէր մի նոր արհեստ այդ թանգալին բնական պատրաստութեան համար»:

Գե. Լիտակ առաջինը եղաւ, որ փորձով ապացուցեց, որ օդի թթուածինը անհրաժեշտ է խաղողի հիւթի (քաղցուի) խմորվելու համար:

Պ. Պաստէրի հետազոտութեան համաձայն զինին թթուածինի արդիւնք է, նրա ազդեցութեան ներքոյ զինին կարող է պահպանվել շատ տարիներ, այսինքն կարող է դառնալ հին գին:

նր. թթուածինը փոխում է նոր զինու տարի համը և նրան արտոբնի համ և լաւ արժանաւորութիւններ է տալիս, և վերջապէս, թթուածինի ազդեցութեան պատճառով զինու անուշտուութիւնը անում է և պահպանվում է նրա մէջ: Այլ խօսքով, զինու բոլոր արժանաւորութիւնների և նրա երկար մնալու զլիարար պատճառն է թթուածինի միաւորութիւնը խաղողի հիւթի հետ:

«Էս կարծում եմ, աւելացնում է զինական ակադեմիկոսը, որ զինների հիւանդութիւնները, որքան ևս ուսումնասիրել եմ, ունեն փոխադարձ յարաբերութիւն օտարակեր բոյսերի զարգանալու հետ, որոնք գտնվում են զինու մէջ, այնպէս որ, եթէ նրանք չը լինէին, զինին առանց փչացնելու կը մնար երկար ժամաբակ, կը հրանար, եթէ նա չը ենթարկվէր փոքր առփոքր և աստիճանաբար թթուածինի ազդեցութեանը»:

Որովհետեւ պ. Պաստէրի բոլոր խնդիրը նրանումն է կայանում, թէ պէտք է չը թողնել որ զինու մէջ զարգանային պարազիտներ, այսինքն օտարակեր էակներ, այդ մասին նա առաջարկում է իր միջոցները հետեւել խօսքերով:

«Էս հասայ լաւ հետեւաբնների շատ հասարակ և էժան հնարներով, որոնք այն մեծ արժանաւորութիւնն ունեն, որ չեն պահանջում ոչ մի խտանուրդ ուրիշ նիւթերից պատրաստված»:

«Գինու մէջ գտնվող պարազիտների սերմունքը և նրանց կենդանութիւնը ոչնչացնելու համար, բաւական է բարձրացնել զինու ջերմութեան աստիճանը 50-ից մինչև 60°»:

«Գինին երբէք չի փչանայ այդ նախազգուշութիւնը գործ դնելուց, և որովհետեւ ոչինչ չէ արգելում զրանից յետոյ ենթարկել նրան օդի թթուածինի աստիճանաբար ազդեցութեանը, (որը իմ կարծիքով միակ ազդիւն է զինին ժամանակով բարելաւացնելու համար) ուրեմն, շատ պարզ է, որ այդ հնարը ունի իր մէջ խիստ օգտակար դարձանք»:

«Էս կրկնում եմ, որ զինու ջերմացնելը չէ փոխում ոչ նրա գոյնը, ոչ նրա պարզութիւնը, ոչ նրա համը և ոչ էլ անուշտուութիւնը»:

Այդ կանոնները ի նկատի առնելով, Սեն-Բաֆայէլի խաղողի այգիների տէրերը, գործ են դրնում իրանց զինների վրա մեծ քիմիկոսի ցոյց տուած միջոցները:

Նրա ցոյց տուած թանգալին միջոցի յարմարութիւնը, կարեորութիւնը գնահատվեցաւ ամբողջ լուսաւոր և բարօրայում, և հրատարակվեցաւ այն ժամանակ, երբ ֆրանսիական ներկայացուցիչների ժողովը նշանակեց պ. Պաստէրին ազգային պարզել:

Սին-Բաֆայիլեան զինին խորհուրդ են տալիս գործ անել ամեն ժամանակ, երբ պէտք էր մտքը սողուէ ինչ ան զործողութիւնը զօրացնելու: Այդ զինին չափազանց օգնում է այն զէպերում, երբ մարդու կենսական ուժերը սպառվում են և մարտողութիւնը թուլանում է:

Շատ օգտակար է ուժեղացնել կամ նոր առողջացող մարդկանց համար, և մի և նոյն ժամանակ այդ զինին օգնել է շատ հիւանդների կեանքը ազատելու, և ցոյց է տուել մեծ ծառայութիւն մարմնի թուլութեան ամեն տեսակների մէջ:

Սեն-Բաֆայիլեան զինու չափաւոր գործածութիւնը ընդունված է որպէս հարկն է, նա անմիջապէս տալիս է մարդուն եռանդ, կազդուրում է նրան և կանոնաւորում է նրա մարտողութիւնը:

Ալքոզոլի փոքր չափով գործածութիւնը շատ օգտակար է, առաւելապէս այն ժամանակ, երբ նա միաւորված է, օրինակ, ինչպէս Սեն-Բաֆայիլեան զինու մէջ, ահազին քանակութեամբ հասարակ մարմինների հետ, որոնք ունեն տարի և տանիական յատկութիւն, և որոնք զարժնում են նրանից փափկացնող գործիչ, շատ անվտանգ, նպաստող մարտողութեան գործողութիւնները վերականգնելու, և մի և նոյն ժամանակ խիստ աջող կերպով գրգռող ջրային սիստեմայի գործունէութիւնը:

144 Արժուոնու գալէրէա 144
ամենաէժան պահեստ
մեքէլի և հայկիների:

Թիֆլիզում կազմվում է «Մարմնամարզական ընկերութիւն» (Гимнастическое общество), որի նպատակ է տալ իր անդամներին միջոց վարժվելու մարմնամարզութեան արտադրութեան (фехтование) և հրացան արձակելու մէջ, քաղաքից դուրս զբօսանքներ և ուրիշ թոյլ տված զուարճութիւններ անել, որոնք զարգացնում են ֆիզիկական կարողութիւնը:

Ընկերութեան կանոնադրութիւնը տէրութիւնից արդէն հաստատված է և տպված է № 90 «Кавказ» լրագրի մէջ, ապրիլի 25-ին:

«Մարմնամարզական ընկերութեան» անդամ զրվել և տարեկան 10 բուրլի վճարել կարելի է:

- 1) Փոխաբայի զլիարար կառավարութեան զեպարտամենտում, կարելի կարողիւ կեստերի մօտ, ամենայն օր 11 ժամից մինչև ժամի 3 ցերեկվայ:
- 2) Վիկտոր Ալէքսանդրովիչ Գինգելշտի մօտ 6-ից մինչև 8-ը երեկոյան, թամաշելի տանը, Սոլդատսկի բաղարի վրա:
- 3) «Кавказ» լրագրի խմբագրութեան մէջ:
- 4) Ալէքսանդր Ալէքսանդրովիչ Բրոնսի մօտ, Միխայելովսկայա փողոցի վրա, ուսական մագալնում:

Ն Ի Ե Ն Թ Ը

ԱՐԿԱՇՆԵՐ ՎԵՐՁԻՆ ՌՈՒՍ-ԹՈՒՐԿԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱՋՄԻՑ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԲԱՅՅԻՒ

Տպւած մաքուր թղթի վրա, գիրքը բաղկանում 400 երեսից: Թիֆլիզում ծախվում է «Մշակի» խմբագրատանը, «Կենտրոնական գրականաւստոցում», «Կովկասեան գրականաւստոցում» պ. Զաքարիա Գրիգորյանցի մօտ, և պ. պ. Շահինեանցի, Բօզարջևանցի, Հովսէփեանցի ծխատոտի մագալիններում:

Գինն է 1 բուրլ 20 կօպ:

ԱՐՅՈՒՆՈՒ ԳԱՂԷՐԷՆՈՒ յուլիս ամսից վարձով տրվում է ՔԱՏՐՈՆԻ մօտ եղած բուժէտը և բէստօրանը: Յանկացողները թող զիմեն Արժուոնու գալէրէայի կանտօրաւ:

10—10

ԻՆՉ Է ՊԱՏՃԱՌԸ ՈՐ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՄԱԳԱՋԻՆԸ Ծախում է այժմ այնքան մեծ քանակութեամբ թէ էյ և այլ ապրանքներ: Որովհետեւ այդ մագալինը ստանում է թէ էյ ուղղակի պանտատօրներից, առնում է բոլոր ապրանքները ուղղակի գործարաններից և բաւականաւում է փոքր շահով: Այդտեղ կայ սովորաբար 50,000 Ֆունտ թէ էյ առաջին տեսակի, կակաօ և շօխոլդ-Ֆրայ, մուրաբա և կօնֆէկտներ 25% աւելի էժան, քան թէ էյ ամեն տեղ, անկողիններ, հրացաններ, բէվօլվէրներ, կողպէքներ, մատուցարաններ, ս, մաններ, դանակներ, գզալներ, թէ էյամաններ, բաժակներ, թմաքեր, գուլպաներ կանանց և տղամարդկանց, թաշկինակներ, մակինտոյներ, կայիկօր, թուղթ, մատիտներ, տետրակներ, գրիչներ ամեն ձեռքի համար և այլն, 20 մինչև 40% աւելի էժան քան թէ էյ ուրիշ տեղ: Արժուոնու գալէրէում:

100—100

Въ Редакціи газеты
«МШАКЪ»
Продается
«ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
ТУРЕЦКИХЪ АРМЯНЪ.»
Д. Григорія АРЦРУНИ.
Брошюра напечатана въ Москвѣ.
Цѣна 25 коп.

ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ
ՄԷՋ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է ՃՐՃ/Ն ՍԵՔՆԱՆ
ներ 1 բ., ԲԱԺԱԿՆԵՐ 12 կ., ԶՐԱՄԱՆՆԵՐ
50 կ., հրացաններ 20—100 բ., ՄԱՏՈՒ-
ՑԱՐԱՆՆԵՐ 5 կ. մինչև 5 բ., ՄԱՀԱՊԱՆ-
ՆԵՐ 5—50 բ., Ժիլաններ 75 կ., վարդիկ-
ներ 4 բ., ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ 4 բ.,
տղամարդկերանց 14 բ., ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ 1
բուրլ, մակինտոյներ 6 բ., հին պօրթէյն
և խերես 1 բ. 20 կ. շիշը, կօնիակ առա-
ջին տեսակի 1 բ. 75 կ., ՊԻՎՈՒԼԻ 50 կ.,
թէ էյամաններ 25 կ., ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ԹԷՑ 1 բ.,
40 կ. առանց թղթի: Ծախվում են ԱՆ-
ԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ ՄԷՋ: ԱԼԲՕՄՆԵՐ շատ
էժան: 15—15

ՄԻՆՁԵՒ 1881 ԹՈՒԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ ՎԵՐՁԵՐԸ ՇՈՒՇՈՒՄ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՄՆԵՆ ԱՅՍ ՎԵՑ ԳՐԳԵՐԸ:

- 1) Երկու մանրակէպ Ալֆօնս Դօգէից թարգմ. Ն. Տէր-Աւետիքեանի, զինն է 15 կ.
 - 2) Պօղոսեանու ուսուցչի օրագրից, թարգմ. Տ. Նազարեան: 20 կ.
 - 3) Պատու ժամեր, ինքնուրոյն բանաստեղծութիւններ: Ն. Տ. Աւետիքեան: 25 կ.
 - 4) Ճանապարհորդութիւն Ղարաբաղում, Արցախից: 30 կ.
 - 5) Ծագիկ և ծագկահատութիւն, թարգմ. Տ. Նազարեանցի: 15 կ.
 - 6) Քնար խօսակ, բանաստեղծութիւններ Ն. Տ. Աւետիքեան: 50 կ.
- Այս վեց գրքի զինն է միասին 1-50 կօպէի: Առանձին մէկի համար բաժանորդարութիւն չէ ընդունվում, բացի «Քնար խօսակից» որի համար առանձին կարելի է ստորագրել և մնացեալ հինգը առանձին: Հրատարակիչ Տիգրան Յ. Նազարեան:

«ԵԳՐ ԿԱՍՈՒՄՕՎ և ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ զԵՐ-
խաւոր գրասենակի մէջ, երեւանսկայա հրատարակի վրա, Զակելու տանը բացված է ստորագրութիւն յօդուտ 'ի Տէր շահուցեալ կայսր Ալէքսանդր II-ի ՈՐԲԱՆՈՑԻ, որ բացվելու է Թիֆլիսի մէջ:
4—15

Արդէն վաճառվում է
ԻՆՉ ԲԱՆ Է
ԺԱՆՏԱԽՏԸ
Ինչ բանով կարելի է փրկուել նորանից և այլ տարափոխիկ տկարութիւններից: Ժողովրդական և հասարակաց մտաշիւ խրատ բժիշկ Պ. Ա. Իլինսկոյ:
Թարգմանութիւն Ա. Ս. Գուլամիրանց
Գինն է 15 կօպ. 100-ներով գնողներին զիջումն կը լինի: Մեր հասցէն՝ Въ Эривань
А. Гуламиранцу